

Lakitieto hallinto

- Yhteiskunnan koossa pysyminen vaatii, että valtioneuvoston, eduskunnan, kunnanvaltuuston ja –hallituksen tekemät päätökset toteutetaan. (valtio-, kunta-, aluetasot)

"Kouvola byrokratia"

Kapuloita **BYROKRATIAN**
ja **MAFIOIDEN** rattaisiin

*"Kindly fill out this application
for the reduction of bureaucracy."*

OPETUSHALLITUS

MAANMITTAUSLAITOS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Käsitteitä:

- Viranomainen = julkisyhteisöön (kunta/valtio) virkasuhteessa oleva henkilö, jolla on toimivalta tehtäviinsä kuuluvissa asioissa
 - Tarkasti määritelty
- Hallinto = viranomaisen työ (byrokratia)
 - Viranomaisen päätöksenteko yhteiskunnassa tehtyjen päätösten toteuttamista ja valvontaa.
 - Kansalaisten elämän ohjaamiseksi.
- Paikallishallinto, aluehallinto, valtionhallinto

Hallinto(menettely)L

- Virkamiehellä harkintavalta lain antamissa rajoissa
 - asian vireillepano, valmistelu, esittely ja päätöksenteko, tiedoksianto

Viranomaistoimi ja harkintavalta

- Viranomaisten toiminnan pitää perustua lakiin
- Viranomaistoiminta (virkatoiminnalla, virkatoimilla) = tarkoitetaan toimintaa julkisen vallan toimielimen tai toimihenkilön ominaisuudessa.
- Oikeusharkinta ja tarkoituksenmukaisuusharkinta.
 - **Oikeusharkinta** = säädös yksiselitteisesti määrää, miten viranomaisen on asia ratkaistava.
 - Sisältää normaalin oikeudellisen tulkinnan mahdollisuuden.
 - **Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa**
 - viranomainen valitsee lain suomista ratkaisuvaihtoehdoista sen, joka parhaiten toteuttaa hallinnon tarkoitusperiä (tavoiteharkintaa).

Viranomaisen on harkinnassaan huomioitava (HL6§):

- **Tarkoitussidonnaisuuden** periaate
 - päätöstä ei saa tehdä toimivallalle tai tehtäville vieraassa tarkoituksessa
 - ”Ei koston väline” , ”mielivallan kiello”
- **Yhdenvertaisuusperiaate**
 - samanlaisissa tapauksissa kohdeltava samalla tavalla
- **Objektiviteettiperiaate**
 - puolueettomuuden ja asiallisuuden vaatimus
 - ”Viranomaisten uskonnollinen, poliittinen, taustaryhmä tms. ei saa heijastua päätöksentekoon”
- **Suhteellisuusperiaate**
 - toimenpiteen on oltava suhteessa intressin tärkeyteen.
 - ”Tykillä ei ammuta hiirtä”

Valitusoikeus

- Pääsääntö 30pv tiedoksisäännistä
 - Ensin tieto virkamiehelle (mahdollinen oikaisu)
 - Esimies (asian käsittely ylemmällä taholla)
- Hallinto-oikeus → KHO (valituslupa)
- Kunnallishallinto
 - Oikaisuvaatimus (14pv)
 - Kunnallisvalitus (30pv, laillisuusperuste)
- Kantelu (virkamiesten toiminnasta)
- Oikeuskansleri (valtioneuvosto, tuomioistuimet)
- Eduskunnan oikeusasiamies (virkamiesten toiminta)
- Euroopan unionin valitustiet käytössä

Hyvä hallintotavan tunnusmerkit: s. 133-134

- Päättös perustuu lakiin ja on kohtuullinen.
- Ratkaisija = toimivaltainen viranomainen
- Valmisteleva virkamies = velvollisuus selvittää asia riittävän monipuolisesti ja kattavasti.
- Puolueettomuus, tasapuolisuus: ”kaikkia kohdeltava samanlaisesti samanlaisessa tilanteessa”.
- Viranomaisen neuvottava ja ohjattava.
- Asiaa ei saa tarpeettomasti viivyttää.
- Viranomaisten on tehtävä yhteistyötä.
- Hallinnon on oltava avointa ja käytettävä selkeää kieltä.
- Asianosaista on kuultava. Päättös perusteltava ja annettava tiedoksi kirjallisesti.
- Valitusosoite on käytävä ilmi päätöksestä.
- Jokaisella on oikeus saada tieto itseään koskevasta asiasta.

TEHTÄVÄ: Laadi dialogi virkamies-asiakas, jossa rikot hyvää hallintotapaa